

Yrkesskade - Ang?r det meg?

Written by Administrator

02. Feb, 2006 klokka 22:51 PM

Yrkesskade - Angår det meg?

Ja, så absolutt angår det deg. Spesielt gjelder dette den økonomiske siden av en yrkesskade.

HVA ER EN YRKESSKADE?

****•«** En yrkesskade er en skade på en person. Det gjelder både fysiske og psykiske skader som gjør det nødvendig å oppsøke lege. Skaden kan også gjelde protese eller støttebandasje som en person bærer. Dersom en arbeidsulykke fører til dødsfall vil det også være en yrkesskade.

Som arbeidsulykke regnes en plutselig eller uventet ytre påkjenning eller belastning som en person har vært utsatt for i forbindelse med arbeidet. En konkret tidsbegrenset ytre påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid regnes også som arbeidsulykke. Dersom en person glir på is, glatt gulv, eller får akutt skade av verktøy eller maskiner vil dette kunne være en yrkesskade. Dette er tilfeller hvor vedkommende har mistet kontrollen over situasjonen slik at en skade har oppstått plutselig og uventet. Skade som oppstår under en spesielt vanskelig arbeidssituasjon eller arbeidsstilling vil også kunne være yrkesskade.

Dersom man over tid på grunn av for eksempel ensidig arbeidsoppgave eller belastning har pådratt seg en skade eller sykdom, vil ikke dette være omfattet av regelverket som en yrkesskade. Dette til tross for at skaden eller sykdommen er et resultat av arbeidet.

DET VIKTIGE ER HENDELSFORLØPET

Det som er avgjørende for om en skade er en yrkesskade er hendelsesforløpet forut for skaden. For å illustrere dette kan man ta eksemplet med Per og Ola som bærer en kasse på 50 kg. Per får plutselige smerter i ryggen, men kan ikke oppgi noen grunn for hvorfor disse smertene oppstår. Her har altså ikke Per pådratt seg noen yrkesskade. Hvis Ola derimot hadde sklidd eller sluppet taket i kassen slik at vektforholdet plutselig ble forskjøvet, og Per prøvde å redde kassen og på grunn av dette fikk plutselige smerter i ryggen, da er situasjonen en annen. Da hadde Per blitt utsatt for en plutselig ytre påkjenning som var utenfor hans kontroll. Dermed ville tilfellet blitt godkjent som en yrkesskade. Som nevnt er altså resultatet av skaden uinteressant når det gjelder avgjørelsen av om skaden er en yrkesskade. Det er den plutselige og uventede belastningen som er av betydning. For øvrig kan det nevnes at fallskade godkjennes som yrkesskade.

ARBEIDSTID, ARBEIDSSTED, UTFØRELSE AV ARBEID

For å få godkjent en skade som yrkesskade må denne ha skjedd i arbeidstiden, på arbeidsstedet under utførelse av arbeidet. For sjøfolk og fiskere innebærer dette kontinuerlig yrkesskadedekking i hele tidsrommet om bord. Fra de går om bord i båten, og til de går i land. Sjøfolk og fiskere er altså ikke yrkesskadedekket under fritid i land. Dersom Anton løper opp i en butikk på land mens båten ligger til kai, og han da skader seg, er han ikke

yrkesskadedekket. Om derimot Anton er blitt bedt av skipperen å kjøpe noe til båten i denne butikken vil situasjonen være annerledes. Da er han ute på oppdrag fra arbeidsgiver og er dermed yrkesskadedekket. Det samme gjelder dersom Anton må gå og levere penger i banken på vegne av arbeidsgiver. Hvis Anton da skulle bli utsatt for et ran, vil påførte fysiske skader eller psykiske reaksjoner bli godkjent som en yrkesskade.

Selv om kravet er strengt til at en skade skal ha oppstått i arbeidstiden, på arbeidsstedet under utførelse av arbeid, er der likevel et unntak. Dette unntaket gjelder situasjoner hvor man forsøker å redde liv eller avverge tap av kulturelle eller materielle verdier. Da er man også yrkesskadedekket til tross for at ovennevnte krav ikke er oppfylt. Kari har sin friperiode og går tur ved havneområdet. Hun ser en person som holder på å drukne og hopper i sjøen og forsøker å redde vedkommende. Mens Kari gjør dette kommer hun til skade. Denne skaden vil kunne godkjennes som yrkesskade.

YRKESYKDOMMER SOM ER LIKESTILT MED YRKESSKADE

Der er også yrkessykdommer som er likestilt med yrkesskade. Dette gjelder sykdommer som skyldes påvirkning i arbeidet, samt klimasykdommer og epidemiske sykdommer. Dette er for eksempel sykdommer som skyldes forgiftning eller annen kjemisk påvirkning, allergiske hud- og lungesykdommer, sykdommer som skyldes strålingsenergi, nedsatt hørsel på grunn av larm fra maskiner og verktøy, samt malaria.

Dersom en person har pådratt seg en yrkessykdom som er likestilt med yrkesskade er det fire vilkår som må oppfylles for at sykdommen skal godkjennes som en yrkesskade:

1. For det første må vedkommende ha et sykdomsbilde som er forenlig med anerkjent medisinsk viten, og det må være en typisk følge av den aktuelle påvirkning. Den bestemte sykdommen vil altså være en naturlig følge av den påvirkning som vedkommende har vært utsatt for. I tillegg må sykdommen ha utviklet seg på en måte som er typisk i forhold til etablert anerkjent viten i det medisinske miljø.
2. Vedkommende må i tid og konsentrasjon ha vært utsatt for skadelig påvirkning i en slik grad at det kan forklare sykdommen/sykdomsutviklingen. Konsentrasjonsgraden og varigheten av den skadelige påvirkningen (eksponeringen) som vedkommende er blitt utsatt for må samsvare med både sykdommens art og individuelle forhold.
3. Utviklingstiden mellom den påberopte skadelige yrkespåvirkningen og vedkommendes sykdomstegn må være i samsvar med det som er medisinsk anerkjent. Noen sykdommer er av en slik art at de kan oppstå eller utvikles etter at den skadelige påvirkning er opphørt. Dersom man for eksempel har pådratt seg asbestose vil dette kunne være tilfelle. Andre sykdommer utvikles ikke etter at påvirkningen har opphørt. Dette vil gjelde løsemiddel- og larmskader hvor skadevirkningen skjer der og da.
4. Det må ikke være andre sykdommer eller påvirkninger som kan være årsaken til den aktuelle sykdommen. Jakt- og baneskyting på fritiden kan påvirke en hørselsskade. Sykdommen multippel sklerose vil kunne gi noen av de samme symptomene som en løsemiddelskade osv.

HVEM ER OMFATTET?

Det er viktig å være oppmerksom på at der er noen som ikke automatisk er yrkesskadedekket. Det vil for eksempel gjelde personer bosatt i Norge og som har tatt seg arbeid på båt med utenlandsk flagg. For disse personene vil det være viktig å ordne seg med en forsikring som dekker yrkesskade.

HVA GJØR JEG HVIS JEG TROR JEG HAR VÆRT UTSATT FOR EN YRKESKKADE?

Dersom man tror at man har vært utsatt for en yrkesskade, skal man umiddelbart gi beskjed til den som leder arbeidet og til verneombudet. Dette er viktig, selv om det som har skjedd ved første øyekast kan virke ubetydelig. Leder skal skrive skademelding så snart som mulig. Eventuelle vitner til hendelsen bør skrive rapport. Det er av særlig betydning å få dokumentert hva som har skjedd og på hvilken måte. Det blir mer og mer vanskelig å få dokumentert hva som har skjedd etter hvert som tiden går. Folk glemmer viktige detaljer og husker feil. Det kan også bli vanskelig å finne tidligere kolleger som i mellomtiden har skiftet arbeidsplass og kanskje også bosted.

Når det gjelder helsefarlige stoffer skal arbeidsleder påse at det føres en oversikt med angivelse av påvirkningstid, påvirkningsstyrke, bruk av beskyttelsestiltak med mer. Videre skal arbeidslederen påse at det bare tas i bruk produkter der emballasjen blant annet er påført fareklasse og symbol for helsefare/brann- og eksplosjonsfare samt teknisk navn, advarsel om farer og nødvendige forholdsregler og navn/adresse til produsent. Det skal føres et register (produktdatablad) over giftige og helsefarlige stoffer og produkter. Databladene, som skal inneholde opplysninger om helserisiko, skal oppbevares lett tilgjengelig for bruker. Dersom en person skulle få en yrkessykdom vil det være av stor betydning å ha en oversikt over de ovennevnte opplysningene, slik at det er lett å se hvilken påvirkning vedkommende har vært utsatt for.

Skademelding skal sendes til vedkommendes trygdekontor. Det må også sendes melding til forsikringsselskapet. Melding om skade bør sendes innen ett år, ellers kan man miste muligheten for å få godkjent skaden som en yrkesskade. Dersom man har store utgifter i forbindelse med skaden vil det være en fordel at melding sendes så raskt som overhode mulig. Dette fordi saksbehandlingen av skaden som oftest tar lang tid, og eventuelle utbetalinger av ytelser og erstatning tilsvarende lang tid. Ved yrkessykdom gis det melding så snart man har mistanke om at man har fått en sykdom som skyldes helseskadelig påvirkning i arbeidet.

HVA VIL KUNNE DEKKES FRA TRYGDEKONTORET VED EN YRKESKKADE?

Dersom en skade godkjennes som yrkesskade er der en del økonomiske fordeler. For de som er medlem av den norske folketrygden må det ikke betales egenandel for nødvendige utgifter til legehjelp, tannlegehjelp, fysikalsk behandling, legemidler, medisinsk utstyr og hjelpemidler. Nødvendige utgifter til hjemtransport dekkes også. Forskjellige ytelser fra folketrygden beregnes også gunstigere. Det kan for eksempel vise seg at yrkesskaden Nina har fått fører til at hun blir uførepensjonert. Beregningen av pensjonen hennes kan bli mye gunstigere for henne fordi det er selve yrkesskaden som har ført til at hun ikke lenger klarer å være i jobb.

Hvis vedkommende har fått et funksjonstap etter yrkesskaden vil det kunne ytes ménerstatning. (Inntektstap dekkes av uførepensjon.) For at en skade eller sykdom skal regnes som et mén, må vedkommende ha blitt påført en varig og betydelig følge av skaden. Funksjons-tapet vil som oftest måtte bli vurdert av en spesialist på det området hvor man har tapt funksjonen. Det kan for eksempel være en ortoped, audiolog eller nevropsykolog. Om funksjonstapet blir satt til mer enn 15 prosent vil man ha rett til ménerstatning utbetalt månedlig fra trygdekontoret så lenge man lever. Alternativet er å få utbetalt et engangsbeløp. Ménerstatningen er skattefri. Likevel vil ikke dette beløpet være høyt, fordi det utbetales maksimalt ca. kr 35.000,- pr år ved fullt funksjonstap.

i HVA VIL KUNNE DEKKES FRA FORSIKRINGEN VED EN

YRKESSKADE?

Fra forsikringselskapet vil man ved en godkjent yrkesskade få dekket faktiske tap både når det gjelder utgifter og tapt inntekt som skyldes yrkesskaden. Påregnelige fremtidige merutgifter dekkes også. Dersom yrkesskaden fører til uførhet og fremtidig inntektstap, vil man få dekket tap også her. Som tidligere nevnt utbetaler folketrygden ménerstatning hvis funksjonstapet er større enn 15 prosent. Forsikringselskapet kan utbetale ménerstatning fra første prosent. Dersom yrkesskaden skulle føre til dødsfall vil det foreligge rett til erstatning i forbindelse med begravelse samt erstatning til ektefelle/samboer og eventuelle barn. Hvis yrkesskaden fører til at man aldri mer kan arbeide på båt og man mister helseattesten, kan det foreligge rett til utbetaling av erstatning for tapt helseattest. Sistnevnte rettighet gjelder ikke for fiskere. Når det gjelder utbetaling fra forsikringselskapene skjer ikke dette løpende som ved folketrygden, men ved engangsutbetalinger.

Når det gjelder den økonomiske dekningen i forbindelse med en yrkesskade, er det viktig å være oppmerksom på at utbetalinger og erstatninger fra folketrygden ikke nødvendigvis utelukker utbetalinger og erstatninger fra forsikringselskapet for samme sak. Størrelsen på erstatningen fra forsikringselskapene vil variere mellom selskapene og også i forhold til den skadedes og eventuelle pårørendes alder.

Last Updated (02. Feb, 2006 klokka 23:06 PM

Glose Window